

ההגנה על סימני מסחר

משרדנו מטפל בתחום הקניין הרוחני הן בתחום ההגנה על ידי רישום סטטוטורי והן בתחום הליטיגציה במקרה של הפרת זכויות קניין רוחני. בשני התחומים פועל משרדנו תוך שיתוף פעולה פורה עם משרד לוצאטו את לוצאטו, מהפירמות המובילות בארץ ובעולם בתחום הקניין הרוחני ורישום הפטנטים. ברשימה זו נתמקד בהגנה על אחד מתחומי הקניין הרוחני – סימן המסחר.

סימן מסחר הוא סימן המשמש או מיועד לשמש אדם לעניין הטובין שהוא מייצר או סוחר בהם. סימן מסחר יכול להיות שם ויכול להיות סימן ויזואלי.

המטרה של סימן המסחר היא ליצור זהות בין סימן ליצרן או מקור ספיציפי של טובין, באופן שהצרכנים ידעו לזהות על פי הסימן את מקור הסחורה או השירות. רישום סימן מסחר מקנה לבעליו מונופול בשימוש בו תוך הפקעת הסימן בהקשרו המסחרי מנחלת הכלל. עשיית שימוש בסימן מסחר שלא ברשות בעל הסימן (הפרה), מהווה גם עבירה פלילית שדינה מאסר עד 3 שנים בנוסף לתביעה האזרחית לדמי נזק.

פקודת סימני המסחר קובעת הגדרות וכללים לרישום סימן מסחר. אדם המבקש זכות ייחודית להשתמש בסימן פלוני כסימן מסחר, רשאי לבקש רישום של הסימן. הסימן יכול שיהיה אותיות, ספרות, מילים, וצירופם של אלו, וכן, צלילים, ריח, ואף סימנים תלת ממדיים.

הדרישה המרכזית לכשירותו של סימן מסחר לרישום על פי הפקודה, היא היות הסימן **בעל אופי מבחין**. דהיינו שיש בו כדי להבחין בין הטובין של בעל הסימן לבין הטובין של אחרים. לגבי סימן תלת ממדי, (לדוגמה: משולש הטובלרון, או צורת הבלוט של טופיפי) נקבע כי צורתו של סימן מסחר תלת מימדי של מוצר כשרה רק כאשר האופי המבחין נרכש ולא די באופי מבחין אינהרנטי. עוד נקבע בפסיקה, כי צורה בעלת ערך פונקציונאלי אינה כשרה לרישום. הפקודה מונה רשימה של סימנים אשר אינם כשרים לרישום כגון סימנים בעלי משמעות לאומית, ממשלתיים, ממלכתיים, דתיים, סימנים העלולים לפגוע בתקנת הציבור או ברגשותיו, סימנים מטעים, סימנים ובעלי משמעות גיאוגרפית.

סימן המסחר נרשם לגבי סוג טובין מסוים והוא מצומצם לסוג הטובין המדובר. כך למשל, כאשר חברת הלבשה תחתונה ביקשה להשתמש בשם הרשום כסימן מסחר של משקה קבע בית המשפט כי השוני הרב בין מוצרי הלבשה התחתונה לבין המשקה מונע סכנת הטעייה אף אם מדובר בשם דומה או זהה.

בעוד שבהחלט מומלץ לרשום סימן מסחר על מנת להגן עליו, יכול והדין יקנה הגנה לבעל סימן מסחר גם אם זה לא נרשם. הדין מכיר גם ב"סימן מסחר מוכר היטב" - סימן מסחר המוכר היטב בישראל כסימן בבעלות אדם כתוצאה ממאמצי השיווק אף אם סימן זה אינו רשום בישראל. סימן כזה מזכה את בעליו בשימוש יחודי בסימן ובתביעת הפרה כנגד המשתמש בו אף אם אינו רשום בישראל.

זאת ועוד, חוק עוולות מסחריות נותן לבעל סימן מסחר שאינו רשום הגנה מכוח דיני התחרות. החוק קובע כי "לא יגרום עוסק לכך שנשכ שהוא מוכר או שירות שהוא נותן ייחשבו בטעות כנכס או כשירות שיש להם קשר לעוסק אחר". עוולה זו מכונה גניבת עיין והיא מתגבשת בהוכחת שני יסודות במצטרף: קיומו של מוניטין וחשש להטעייה. לבסוף, יכול וקיימת הגנה על סימן מסחר לא רשום גם לפי חוק עשיית עושר ולא במשפט.

על מנת להגן מחד על זכויות הקניין באופן הראוי בכל אחד מן המצבים ומאידך להישמר מפני חשיפה לתביעות בשימוש והפרה של זכויות אלו רצוי להיוועץ באופן שוטף בבעל מקצוע לפני ביצוע פעולות הנוגעות לזכויות בקניין רוחני כמפורט לעיל.

מאת: שלום שגיא

* הכותב עובד במשרד עורכי הדין אפיק תורג'מן ובעל רקע של שנים רבות בענף הבנייה והיזמות ומתמחה כיום הן בתחום המדל"ן והן בתחום דיני העבודה. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו או יעוץ השקעה ומומלץ להיוועץ בעורך דין וברואה חשבון המתמחה בעסקאות מסוג זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.

מה בגליון?

בלעדי

8

כללית

10

מהעולם

43

עורכת: אילת אלונני-כהן 03-5635069

מחלקת שירות לקוחות: סימה אסביה 03-5635073

מחלקת מכירות: 03-5635000

מען: דרך פתח תקוה 98-96 תל אביב 67138

פקס: 03-5635075